

Розділ перший

Глава 1

1801. Я щойно повернувся від свого орендодавця — єдиного в усій околиці сусіди, з яким я буду змушений мати справу. Ця місцина просто чудова! У жодній частині Англії я не почувався б настільки далеким від людської метушні, як тут. Це справжній рай для мізантропа: та й ми з містером Гіткліфом чудово пасуємо для того, щоб вести такий усамітнений спосіб життя. Солідний чолов'яга! Він не міг собі уявити мою прихильність, коли я побачив, як підозріливо він примружив на мене очі і як його пальці рішучо сховалися глибше у кишенях жилета, коли я виголосив своє ім'я.

— Містер Гіткліф? — спитав я. Він кивнув у відповідь.

— Містер Локвуд, ваш новий орендар, сер. Маю честь одразу по приїзді засвідчити мою повагу та висловити надію, що не завдав вам незручностей, вирішивши оселитися у Трашкрос-Грейнджі: учора чув, що ви роздумували...

— Трашкрос-Грейндж — це моя власність, сер, — здригнувшись, перервав мене він, — і я не дозволю нікому порушувати мій спокій доти, доки я в змозі цьому опиратися. Заходьте!

Це його «Заходьте!» було кинуте через зціплені зуби і прозвучало, ніби прокляття. Та й ворота, на які він спирався, не поспішали розчинитись у такт його словам; але гадаю, обставини змушували мене прийняти запрошення. Тим більше, мене зацікавив чоловік, який видавався ще відлюдькуватішим за мене.

Побачивши, що мій кінь помітно напосідає на ворота, він нарешті одчинив їх. Коли ми ступили на подвір'я, господар гукнув:

— Джозефе, візьми коня містера Локвуда! І принеси трохи вина.

«Ось, напевно, й уся челядь, усі слуги, що є у будинку, — вирішив я, почувши його наказ. — Тож не дивно, що подвір'я геть-чисто заросло травой, а за зеленню огорожі наглядає лише худоба».

Джозеф виявився підстаркуватим, навіть старим уже чоловіком, але й досі міцним та мускулястим. «Помагай Біг!» — невдоволено проказав він собі під ніс, коли відводив мого коня. Дивлячись на його кисле обличчя, я великодушно припустив, що він прохає божественної допомоги, щоб перетравити власний обід, відкидаючи думку, що його набожні нарікання стосуються мого непрошеного вторгнення.

Буремний Перевал — це назва маєтку містера Гіткліфа. Слово «буремний» розкриває особливості тутешніх погодних умов і натякає на бурі й грози, які зазвичай гуркочуть тут у негоду. З давніх-давен уся місцина продувається вітром наскрізь. Про силу північного буревію, що віє над цим краєм, можна здогадуватись, поглянувши на кілька викривлених низькорослих ялин за будинком і спостерігши рядок кущів глоду, що страдницьки простягли свої гілочки до далекого сонця. На щастя, архітектор здогадався укріпити будинок: вузькі вікна втоплені глибоко у фасад, а бокові стіни захищені великими кам'яними підвалинами.

Перш ніж переступити поріг, я спинився, милуючись вигадливою ліпниною на фронтоні будинку. Особливо увагу привертало різьблення над головним входом — над дверима, серед роздолля напівзруйнованих грифонів і пустотливих янголят, я розгледів дату «1500» та ім'я «Гортон Ерншо». Я хотів був запитати про історію цього місця у його непривітного хазяїна, але він застиг у дверях, даючи зрозуміти, що мені слід або швиденько ввійти,

або так само швидко піти геть. Я не мав жодного бажання випробовувати терпіння господаря, не оглянувши його помешкання.

Зайшовши досередини, ми одразу ж опинилися у сімейній вітальні — жодного передпокою чи коридору там не було. Було видно, що ця кімната є для пожильців центром домашнього існування. Вітальня могла бути і кухнею, і кабінетом, але я вирішив, що у Буремному Перевалі кухня міститься в іншій частині будинку: принаймні я почув звідти людський говір і брязкання посуду. До того ж я не спостеріг жодної ознаки того, що на вогні коминка колись щось смажилось, кипіло чи пеклося; та й на стіні не було жодної мідної каструлі чи іншого бляшаного начиння. Щоправда, один край кімнати виблискував теплим м'яким сяйвом полив'яних тарелів, срібних глеків і кухлів; вони стояли рядами у старому громіздкому дубовому буфеті, що сягав аж до стелі. Нутроці його були цілком відкриті для цікавих поглядів, окрім тих місць, де дерев'яні балки ховалися за снопами вівса і телячими та баранячими окороками. Біля димаря зловісно вимальовувалися старі рушніці та парочка револьверів; натюрморт прикрашали три яскраво пофарбовані бляшанки, виставлені на полиці. Підлога була вимощена гладкими плитами з білого каменю, стільці — простенькі, з високими спинками, пофарбовані у зелений колір; кілька важких чорних крісел ховалися у темних кутках. Під буфетом простяглася здоровенна темно-руда псина породи пойнтер, довкола якої скавчала ціла купа цуценят. Ще кільканадцятьоро собак ховалися по інших закутках.

І в помешканні, і в умеблюванні не було нічого такого, що б відрізняло їх від помешкання типового хазяйновитого фермера Півночі — з затятим обличчям і здоровенними ку лаками, вдягнутого в обрізані до колін штани і гамаші. У пообідній час такий тип зазвичай вмощується у кріслі з кухлем доброго пінистого елю; ви можете побачити цю картину, проїхавши п'ять чи шість миль цими місцями. Але містер Гіткліф утворює разючий

контраст зі своєю оселею та вищеописаним стилем життя. З одного боку, він смаглявий, ніби циган, а з іншого — вдягається і поводить ся, як джентльмен — джентльмен у подобі провінційного поміщика. Він дещо недбалий, але назвати це недбальством не можна, певно, через силу, яка струмує від його високої владної постаті. Либонь, дехто запідозрить його у надмірній зарозумілості, але в мене відчуття, що нічого цього і близько немає. Мені видається, що справа тут у антипатії до показних почуттів, цих лицемірних виразників взаємної прихильності. Він ненавидітиме й кохатиме однаково не про людське око і вважатиме верхом зухвалості виявлення цих почуттів стосовно себе. Ні, щось я кваплюся з висновками — я вільнодумно наділив цього чоловіка власними рисами характеру. Містер Гіткліф може мати цілком інші приводи для уникнення нових знайомств, ніж я. Сподіватимуся, що ці особливості притаманні лише мені: моя люба матуся любила повторювати, що я створений не для сімейного життя, і минулого літа я таки переконався в цьому на власному досвіді.

Одного разу, відпочиваючи на морі, я випадково зустрів чарівне створіння. В моїх очах це була справжня богиня — доти, доки не помітила мого захоплення. Я ніколи не висловлював своїх почуттів, та якби погляди могли говорити, і дурний здогадався б, що мене поцілів Купідон. Аж ось вона це збагнула й відповіла мені найпалкішим поглядом, який тільки можна уявити. І що ж я зробив? Соромно зізнатись, але я замкнувся в собі, як равлик у своїй мушлі; на кожний погляд я реагував дедалі холодніше, аж поки бідна дівчина не засумнівалася у своєму чутті й, ніяковіючи від власної помилки, переконана матір поїхати геть. Таким чином я здобув собі репутацію безсердечної людини, і наскільки це незаслужено, відомо лише мені.

Я вмовився коло вогню, навпроти місця хазяїна, і, щоб й порушити мовчанку, намірився попестити собачу матір-героїню. Вона покинула собачат і хижо підкралася